

Magdalena DEREJSKA

Sprawozdanie ze szkolenia w Klinice Chirurgii Żołądka, National Cancer Center Tokyo w Japonii

The report from the training in the Department of Gastric Surgery the National Cancer Center in Tokyo, Japan

Klinika Chirurgii Gastroenterologicznej i Transplantologii
Centralny Szpital Kliniczny MSWiA
w Warszawie
Kierownik Kliniki:
prof. dr hab. n.med. Marek Durlik

W ramach szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie chirurgii onkologicznej autor odbył staż w Klinice Chirurgii Żołądka National Cancer Center Tokyo w Japonii. Staż odbył się w dniach od 04 do 29 września 2017 roku. National Cancer Center został założony w 1962 roku i jest dzisiaj wiodącym ośrodkiem w leczeniu nowotworów złośliwych nie tylko w Japonii ale i na świecie (ryc.1,2). Jako centrum badawcze i kliniczne kładzie duży nacisk na szkolenie kadr medycznych. Przedstawiciele NCC jako eksperci zapraszani są na liczne konferencje międzynarodowe prezentując wyniki własne oraz zachęcając lekarzy do odwiedzenia ich ośrodka. Każdego roku do NCC przybywa na staże kilkudziesięciu lekarzy z całego świata. Każdy uczestniczący w szkoleniu w NCC lekarza jest od początku otoczony traktowany jak członek zespołu. Całość stażu odbywa się na niezwykle wysokim poziomie merytorycznym. W skład zespołu Kliniki Chirurgii Żołądka NCC, gdzie autor miał możliwość szkolić się, wchodzi lekarze z olbrzymim doświadczeniem w leczeniu raka żołądka stanowiący czołówkę ekspertów światowych w tej dziedzinie. Kierownik Kliniki, Prof. Hitoshi Katai, jako członek JCOG (the Japan Clinical Oncology Group) bierze aktywny udział w wyznaczaniu standardów postępowania diagnostyczno-terapeutycznego nowotworów żołądka.

Na świecie ciągu ostatnich dwóch dekad odnotowano tendencję spadkową w liczbie zachorowań na gruczolakoraka żołądka. Pomimo tego stanowi on nadal jedną z głównych przyczyn zgonów z powodu nowotworów złośliwych. Japonia, jako kraj o jednym z największych na świecie wskaźniku zachorowań na raka żołądka jest obecnie liderem w jego leczeniu. Poprzez wprowadzony program przesiewowego badania endoskopowego żołądka może pochwalić się największym odsetkiem wykrywania nowotworów we wczesnym stadium klinicznym.

Pacjenci z rakiem żołądka w stopniu cT1a tu leczeni metodami endoskopowymi (Endoscopic mucosal resection – EMR, Endoscopic submucosal dissection – ESD). Tego typu zabiegi są w Polsce ze względu na późne rozpoznawanie raka żołądka bardzo rzadko wykonywane. Autor miał możliwość zapoznania się z tego typu procedurami. W przypadku guzów zaawansowanych kwalifikowanych do operacji resekcyjnych żołądka w NCC kładzie się nacisk na nienaganną technikę operacyjną, zwłaszcza na prawidłowo wykonaną limfadenektomię. Wiele z tych zabiegów wykonywanych jest metodą laparoskopową. W Klinice Chirurgii Żołądka NCC operuje się każdego roku blisko 500 pacjentów z guzami żołądka, tygodniowo średnio 9-11 chorych. Blisko 90% to pacjenci z rozpoznaniem rakiem gruczolakowatym. W trakcie pobytu autor miał możliwość zapoznania się z procesem diagnostycznym oraz kwalifikacją i przygotowaniem chorych do zabiegu poprzez możliwość uczestniczenia w zebraniach zespołów specjalistycznych. W każdy wtorek między godziną 6.00 a 7.15 odbywało się konsylium wielodyscyplinarne z udziałem chirurgów, onkologów oraz endoskopistów. Przypadek każdego pacjenta leżącego na Oddziale lub oczekującego na przyjęcie do NCC był dokładnie omawiany celem wyboru optymalnego sposobu leczenia. Dodatkowo w piątki zespół złożony z chirurgów i endoskopistów przedstawiał pacjentów zaplanowanych do zabiegów endoskopowych i operacyjnych na przyszły tydzień ustalając w ten sposób plan zabiegów. Każdy pacjenta był ponownie dokładnie omawiany. Co ciekawe zebrania kliniczne odbywają się w NCC w języku angielskim, tak aby stażyci z zagranicy mogli swobodnie w nich uczestniczyć.

Słowa kluczowe:

edukacja medyczna, wymiana doświadczeń, rak żołądka, chirurgia laparoskopowa, gastrektomia

Key words:

medical education, experience exchange, gastric cancer, laparoscopic surgery, gastrectomy

Adres do korespondencji:

lek. med. Magdalena Derejska
Al. Bohaterów Września 22/242
02-389 Warszawa
tel. +48 600 375 004
e-mail: magdaderejska@gmail.com

Klinika Chirurgii Żołądka NCC wykonuje rocznie około 350 gasterktomii. Są to m.in.: całkowite resekcje żołądka, proksymalne resekcje żołądka, dystalne resekcje żołądka, częściowe resekcja żołądka z zaoszczędzeniem odźwiernika (Pylorus-preserving gasterctomy – PPG). Wiele zabiegów wykonuje się metodami laproskopowymi, również z wykorzystaniem techniki 3D. Część z tych zabiegów wykonywana jest w ośrodku autora sporadycznie lub w ogóle. Stąd tak cenna, w opinii autora, była możliwość dokładnego zapoznania się nimi. Profil zabiegów wykonywanych w Klinice Chirurgii Żołądka NCC przedstawia poniższa tabela (Ryc.3).

Distal gastrectomy	101
Total gastrectomy	93
Completion gastrectomy	8
Pylorus-preserving gastrectomy	27
Proximal gastrectomy	28
Wedge resection	20
Laparoscopic total gastrectomy	2
Laparoscopic distal gastrectomy	44
Laparoscopic pylorus preserving gastrectomy	34
Laparoscopic wedge resection	1
Other (bypass, exploration, etc.)	118
Total	476

Ryc.3.

Rodzaj zabiegów wykonanych w Klinice Chirurgii Żołądka NCC w 2016r.

Autor miał okazję uczestniczyć każdego dnia w zabiegach operacyjnych, zapoznać się ze sposobem wykonywania przez zespół NCC resekcji żołądka, techniką zespożeń a przede wszystkim nauczyć, jak prawidłowo wykonać limfadenectomię. Krok po kroku personel Kliniki objaśniał wszystkie zagadnienia związane z operacją. Autor miał również możliwość przyglądania się sposobowi szkolenia rezydentów, na co w NCC kładzie się duży nacisk. Niesamowita dbałość o każdy szczegół zarówno w postępowaniu okołoperacyjnym, jak i w samej technice zabiegu jest czymś, co w opinii autora wpływa na niski odsetek powikłań a także znakomite wyniki odległe. Odsetek ciężkich powikłań stopień III i IV w skali Clavien-Dindo) takich jak nieszczelność zespożenia, przetoka trzustkowa, ropnie wewnątrzbrzuszne wyniósł wg raportu za 2016 rok w Klinice Chirurgii NCC zaledwie 7.1 %. Autor miał nie tylko możliwość przyglądania się operacjom, ale również śledzenia codziennej pracy rezydenta zarówno na bloku operacyjnym jaki i na oddziale. Bardzo ciekawa była konfrontacja własnych doświadczeń z doświadczeniami kolegów z Japonii oraz innych krajów, w tym z Argentyny, Hiszpanii, Chin, Wielkiej Brytanii, Rosji. Dyskusje na temat różnic postępowania w różnych krajach znacznie wzbogaciła wiedzę autora na temat standardów leczenia na świecie. Wyniki odległe które osiąga się w NCC są na najwyższym (Ryc.4).

Stage	No. of patients	5-yr survival
IA	1,920	94.8%
IB	396	92.6%
IIA	348	84.8%
IIB	316	78.6%
IIIA	242	64.0%
IIIB	214	57.7%
IIIC	195	38.6%
IV	644	11.9%
Total	4,275	74.2%

Stage: Japanese classification (14th ed.)
Period: 2000-2007

Ryc.4.

Odsetek przeżyć odległych pacjentów leczonych w NCC z powodu raka żołądka.

Całość szkolenia była bardzo cennym doświadczeniem, które wzbogaciło wiedzę autora odnośnie standardów postępowania w przypadku leczenia raka żołądka w ośrodku o tak znakomitym dorobku. Bardzo ważnym była również możliwość wymiany opinii i poglądów w międzynarodowej grupie chirurgów i zdobycia w ten sposób cennych doświadczeń, które autor po powrocie stara się wprowadzać we własnej pracy oraz szkoleniu młodszych kolegów.